

Το πεδινό κρησφύγετο του Αγίου Νικάνδρου: Στην καρδιά του «Τριγώνου του Τρόμου» των Κοκκινοχωριών

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα / Κοινωνιολογικά \(κοινωνική πρόνοια & οικογενειακά θέματα\)](#)

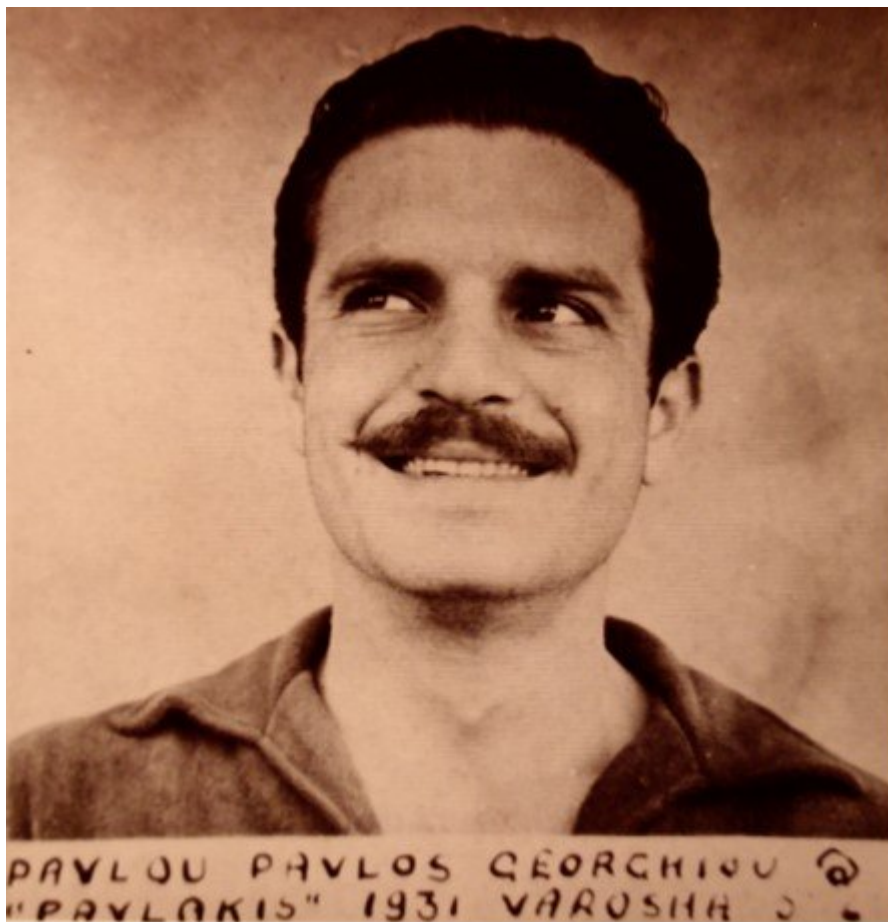

Οι κρύπτες και κρησφύγετα έπαιξαν καταλυτικό ρόλο στον αγώνα της ΕΟΚΑ. Όπως αναφέρει ο αγωνιστής Ευθύμιος-Μίμης Δ. Βασιλείου στο μνημειώδες έργο του «Οδοιπορικό Ελευθερίας ΕΟΚΑ 1955-1959» (εκδ. ΙΔΑΑΕ, Λευκωσία 2009, σ. 704), «τα κρησφύγετα γενικά διέφεραν μεταξύ τους και δεν ήταν τυποποιημένα. Το καθένα είχε τα δικά του χαρακτηριστικά, που ποίκιλλαν αναλόγως της μορφολογίας του εδάφους, της χλωρίδας της περιοχής και των συνθηκών που επικρατούσαν σε κάθε περίπτωση, αλλά και της χρήσης για την οποία προοριζόταν».

Σε αντίθεση με τις ορεινές περιοχές, στο πεδινό έδαφος ήταν γενικότερα δυσκολότερη η απόκρυψη των αγωνιστών. Με αφορμή την επέτειο των 67 χρόνων από την έναρξη του εθνοαπελευθερωτικού, αντιιμπεριαλιστικού, ενωτικού αγώνα της ΕΟΚΑ, η στήλη αναφέρεται σήμερα σε ένα πεδινό κρησφύγετο, αυτό του Αγίου Νικάνδρου. Ευρισκόμενο στην καρδιά του «τριγώνου του τρόμου» των Κοκκινοχωριών στη Σωτήρα, το οποίο υπήρξε το καταφύγιο πολλών αγωνιστών της περιοχής Αμμοχώστου, που συνδέονται και με το ολοκαύτωμα στον Αχυρώνα Λιοπετρίου και άλλες ηρωικές ενέργειες.

Η «Σημερινή» είχε την τιμή να μιλήσει με τον σεβαστό Αρχιμανδρίτη Γεώργιο Ιωάννου, τον αγαπητό παπά-Γιωρκή της Σωτήρας, ο οποίος εξιστόρισε, με αστείρευτη αγάπη για το χωριό του και για την ΕΟΚΑ, άγνωστες πτυχές του αγώνα

Αγ. Νίκανδρος: Αφήγηση Τομεάρχη Αμμοχώστου Παύλου Παυλάκη

Η μαρτυρία του Παύλου Παυλάκη, που υπάρχει αναρτημένη στον χώρο της εκκλησίας του Αγίου Νικάνδρου στη Σωτήρα, αναφέρει:

«Άγιος Νίκανδρος ονομαζόταν μια περιοχή της Σωτήρας που ήτο κατάμεστη από περβόλια και ποικίλη άγρια βλάστηση. Πήρε το όνομά της από παλιό ναό του Αγίου Νικάνδρου, τα ερείπια του οποίου βρίσκονταν εκεί μέχρι και την περίοδο του αγώνα της ΕΟΚΑ.

»Στο περιβόλι του Μαυρουδή από τη Σωτήρα, που ήταν τεραστίας εκτάσεως, καταφεύγαμε κατά καιρούς πλείστοι αγωνιστές για ασφάλεια. Εκεί εγκαταστήσαμε και τον Παναγιώτη τον Φασαρία, έναν πολυμήχανο μηχανικό αυτοκινήτων, ως υπεύθυνο συνεργείου για κατασκευή και δοκιμή μηχανισμών και εκρηκτικών υλών. Ουσιαστικά ο Αγ. Νίκανδρος κατέστη το συνεργείο πειραμάτων και κατασκευής βομβών, χειροβομβίδων και άλλων υλικών της ΕΟΚΑ στον τομέα Αμμοχώστου.

»Μέσα σ' αυτό το περιβόλι κατασκευάσαμε κρησφύγετο, το οποίο ήταν το μεγαλύτερο που διέθετε ο τομέας Αμμοχώστου.

»Τον Αύγουστο του 1958 διεξήγοντο εκτεταμένες έρευνες σε όλον τον τομέα μας,

που διήρκεσαν 2 εβδομάδες. Την επικινδυνότητα των ερευνών αυτών μαρτυρεί το γεγονός ότι επιθεωρήθηκαν προσωπικά από τον πρωθυπουργό της Βρετανίας Macmillan.

»Οι συνθήκες σε ολόκληρο τον τομέα ήταν άκρως επικίνδυνες, γι' αυτό είχα μαζέψει κοντά μου 12 από τους καταζητούμενους και αποφάσισα να καταφύγουμε στον Άγιο Νίκανδρο, όπου είχαμε κρησφύγετο μεγάλο και ασφαλές».

»Ένα μεσημέρι, μετά που φάγαμε, ξαπλώσαμε κάτω από τον "τέρατσο", όπως λέγαμε το τεράστιο χαρουπόδεντρο εκεί. Είχαμε φρουρό πάνω στην κορυφή του τον αείμνηστο Σιάλο από τη Λύση, ο οποίος ξαφνικά πηδά κάτω και μας λέει: Εγγλέζοι! Με το που ανασηκωθήκαμε βλέπουμε δύο τεθωρακισμένα του στρατού με τα πολυβόλα τους στραμμένα προς εμάς σε απόσταση 100 μέτρων. Ευτυχώς δεν χάσαμε την ψυχραιμία μας. Είπα στον Παντελή το Μαυρουδή (τον ομαδάρχη που μας φιλοξενούσε), να πάει κοντά τους και να τους καθυστερήσει και οι υπόλοιποι έρποντας μπήκαμε στο κρησφύγετο, το οποίο ήταν καλυμμένο από πάνω με βάτους και σκεπαζόταν και με τον κατεβάτη που περνούσε το νερό για πότισμα. Το καμουφλάρισμα ήταν άρτιο. Ο Παντελής, στο μεταξύ, γύρισε και μας είπε: "βγείτε έξω και όλα είναι εντάξει, ήθελαν να μάθουν απλώς τον δρόμο για την Αγία Νάπα".

»Εκείνη την ημέρα είχαμε γλυτώσει από θάυμα.

»Γι' αυτό μετά την αποχώρηση των τεθωρακισμένων είπα στον εαυτό μου ότι εάν επιβιώσω του αγώνος θα ξαναχτίσω το εκκλησάκι του Αγίου Νικάνδρου.

»Το τάμα εκπληρώθηκε με την ανέγερση του εξωκκλησιού του Αγίου Νικάνδρου, με το υπόγειό του να συμβολίζει το κρησφύγετο».

Παπα-Γιωρκής: Μύηση & δράση στην ΕΟΚΑ

Ο πάτερ Γεώργιος Ιωάννου γεννήθηκε στις 16 Νοεμβρίου 1932 στη Σωτήρα. Όταν ξεκίνησε ο αγώνας της ΕΟΚΑ, φοιτούσε στην Ιερατική Σχολή «Απόστολος Βαρνάβας» στη Λευκωσία και τη νύχτα της 31ης Μαρτίου προς 1η Απριλίου 1955, βρίσκονταν σε εκδρομή στον Μαχαιρά και διανυκτέρευσαν στη Βαβατσινιά. Αναφέρει ότι εντάχθηκε στην Οργάνωση από την επομένη, 2 Απριλίου 1955, όταν έμαθε για τις εκρήξεις που συγκλόνισαν τη Λευκωσία και την υπόλοιπη Κύπρο:

«Μετά το δείπνο, εγώ δεν πήγα στο δωμάτιό μου. Έστησα καραούλι απ' έξω από το γραφείο του διευθυντή, του Αρχιμανδρίτη Κωνσταντίνου Λευκωσιάτη. Όταν με είδε αμέσως θυμώθηκε, διότι ήταν οικοτροφείο εκεί, υπήρχε πρόγραμμα, τι ώρα να φάμε, τι ώρα να κοιμηθούμε. "Τι γυρεύεις εδώ;". Τον άρπαξα από το χέρι. "Θέλω

να με ορκίσεις, να με κάμεις μέλος της ΕΟΚΑ”. Με έβλεπε έτσι, “έλα μου λέει”. Έπιασέ με από το χέρι και με πήγε στο παρεκκλήσιον και έδωσα όρκο πάνω στο Ευαγγέλιο».

Ο παπα-Γιωρκής ήταν παρών στην κηδεία του πρώτου πεσόντος της ΕΟΚΑ, Μόδεστου Παντελή, στη γενέτειρά του, το Λιοπέτρι. Πολύ σύντομα όρκισε τα πρώτα μέλη της Οργάνωσης στη Σωτήρα.

Άγιος Νίκανδρος & αρχαία Σωτήρα

«Πρέπει να σας πω ότι η Σωτήρα είναι ένα πολύ αρχαίο χωριό. Να φανταστείτε ότι υπάρχουν ερείπια, εκεί δίπλα στην εκκλησία της Μεταμόρφωσης, θεμέλια βασιλικής του 4ου αιώνα. Να σκεφτείτε πόσο παλιό είναι το χωριό. Και ο Άγιος Νίκανδρος είναι μια περιοχή του χωριού, κοντά στη θάλασσα, και υπήρχε εκκλησία του Αγίου Νικάνδρου των εποχών εκείνων, τόσο παλιά και υπήρχε και οικισμός». Έτσι ξεκίνησε την αφήγησή του ο παπα-Γιωρκής.

Στη συνέχεια εξήγησε ότι η περιοχή από την Αγία Νάπα ως τον Ποταμό του Λιοπετρίου ανήκε στην Αρχιεπισκοπή από την περίοδο των Οθωμανών. Το τεμάχιο

όπου βρίσκονταν τα θεμέλια του Αγίου Νικάνδρου πωλήθηκε περί τα τέλη της δεκαετίας του 1940 και δεν λήφθηκε δυστυχώς πρόνοια να διαφυλαχθούν τα ιστορικά θεμέλια. Ωστόσο, το ιδιοκτησιακό καθεστώς του συγκεκριμένου κομματιού όπου βρίσκεται σήμερα η εκκλησία είχε μείνει εκτός. Ο τότε Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α', ο οποίος αγαπούσε πολύ τον πατέρα Γεώργιο, επικοινωνήσε μαζί του για το θέμα, και αυτός του απάντησε: «Μακαριότατε, είναι ευκαιρία αυτό το τεμάχιο να το δώσετε στην εκκλησία της Σωτήρας, ώστε να κτιστεί η εκκλησία του Αγίου Νικάνδρου και έτσι, κατά κάποιον τρόπο, να επιδιορθωθεί το σφάλμα που έγινε. Αμέσως, “όχι”, λέει, “θα σου το δώσω και θα σου κτίσω και εκκλησία”. Ήταν πολύ καλός ο Αρχιεπίσκοπος. Και μας το παραχώρησε και κτίστηκε η εκκλησία εκείνη, την έκτισε ο Π. Παυλάκης που ήταν Τομεάρχης, πριν από 20 χρόνια».

Η σωτήρια σιωπή των Σωτηρκατών, το περιστέρι & ο τέρατσος

«Το κρησφύγετο εκείνο προσέφερε πολλά στον αγώνα. Εκεί εκρύβοντο οι ομάδες, οι καταζητούμενοι. Και έληξε ο αγώνας χωρίς να προδοθεί, χωρίς ν' ανακαλυφθεί». Το κρησφύγετο, σύμφωνα με τον παπα-Γιωρκή, κτίστηκε το 1956 και σήμερα δεν διασώζεται καθώς καταστράφηκε. Βρισκόταν σε ρεματιά με

βάτους και από τις δύο πλευρές καθιστώντας το απροσπέλαστο. Για να μπορέσουν μάλιστα να πατήσουν τους βάτους κάποιοι από τους κατασκευαστές καλύφθηκε με λαμαρίνες για να μπορέσουν ν' ανοίξουν δίοδο, και αυτός ήταν και ο λόγος που οι Βρετανοί δεν μπορούσαν να το βρουν.

Στο ερώτημα αν ήξεραν στη Σωτήρα την ύπαρξή του, ο παπα-Γιωρκής ανέφερε με περηφάνια:

«Τα χρόνια εκείνα στο χωριό, εδώ στη Σωτήρα, από τον 80άρη μέχρι τον μαθητή του δημοτικού σχολείου εξέραν και όμως επέρασεν ο αγώνας και δεν αποκαλύφθηκε τίποτε, ούτε έγινε προδοσία. Εδώ, στο κρησφύγετο εκείνο, εκρύβοντο οι καταζητούμενοι, εκρύβαν τα όπλα τους, εδώ στο χωριό, εδώ δίπλα υπάρχει το σπίτι του Τάκκα που ήταν εκκολαπτήριο αγωνιστών και εκρύβοντο. Και ετέλειωσε ο αγώνας χωρίς να ανακαλύψουν τίποτα στη Σωτήρα».

Θυμάται επίσης τη μεγάλη χαρουπιά, τον «τέρατσο», που ήταν κοντά στο κρησφύγετο του Αγίου Νικάνδρου και χρησιμοποιείτο ως παρατηρητήριο. Κληθείς να επιβεβαιώσει αν ισχύουν οι τοπικές αναφορές για θαύματα του Αγίου κατά τη διάρκεια του αγώνα της ΕΟΚΑ, ο παπα-Γιωρκής είπε: «Όχι ένα θαύμα, πολλά θαύματα! Αφού περνούσαν δίπλα από την πόρτα του κρησφυγέτου και δεν ανακάλυψαν τίποτε. Όταν επρόκειτο να γίνει έρευνα ένα περιστέρι ερχόταν και εκάθετον σε μian πέτρα. Και ήταν σύνθημα, ήταν μήνυμα ότι “προσέχετε, και θα γίνουν έρευνες εδώ”».

Προδοσία & βασανιστήρια στα Ανακριτήρια Αμμοχώστου

Ο παπα-Γιωρκής θυμάται ότι συνελήφθη στις 17 Οκτώβριου του 1956, διότι «κάποιος, από το γειτονικό χωριό, με πρόδωσε», όπως ανέφερε, σε περίοδο που γίνονταν μεγάλες έρευνες των δυνάμεων ασφαλείας στην περιοχή της Σωτήρας. Ο φλογερός παπάς βασανίστηκε στα Ανακριτήρια της παλιάς Αμμοχώστου και, όπως αναφέρει, για 6 μέρες τον άφησαν χωρίς φαγητό και, κυρίως, χωρίς νερό. Παρών στα τρομερά βασανιστήρια ήταν και αυτός που τον κατέδωσε, που του έλεγε: «Δεν λαλείς κανένα όνομα Δάσκαλε, θα σε σκοτώσουν, θα πεθάνεις». Έμεινε συνολικά 20 μέρες στην Αμμόχωστο και μετά τον μετέφεραν στα Κρατητήρια Πύλας.

Ο παπα-Γιωρκής, με πνεύμα ειλικρινούς χριστιανικής συγχώρεσης και αγάπης, δικαιολόγησε ακόμη και αυτόν που τον κατέδωσε, εξηγώντας ότι ο συγκεκριμένος άνθρωπος μίλησε διότι τον είχαν βασανίσει φρικτά οι Βρετανοί. Κατέληξε και αυτός τελικά στα Κρατητήρια Πύλας, παρά το ότι έδωσε πληροφορίες. «Όταν τον πήγαν εκεί, οι κρατούμενοι τον λιντσάραν, ήθελαν να τον πνίξουν. Και όμως τον έσωσα εγώ και ο μακαρίτης ο Ανδρέας ο Κάρυος, τον προστατέψαμε. Και όταν

εφύγαμε από τα Κρατητήρια έφερε το στίγμα ο καημένος και πέθανε, έτσι, με θάνατο από μαρασμό. Μάλιστα, του έκανα και το τρισάγιο». Χαρακτηριστικό της μεγαλοψυχίας του είναι ότι δεν θέλησε να μας αναφέρει ούτε το όνομά του, ούτε το χωριό του.

D.P. 715 & η απόδραση των 4 από την Πύλα

Όταν βρισκόταν στα Κρατητήρια Πύλας, οι κρατούμενοι, παρά το ότι στερούνται τα πάντα, δεν συνεργάζονταν με τους Άγγλους και υπήρχε συνεχώς ένταση για να σταλεί το μήνυμα στους αγωνιζόμενους έξω «εσείς προχωράτε τον αγώνα και να μη μας σκέφτεστε».

Ο πατήρ Γεώργιος, που είχε τον αριθμό Πολιτικού Κρατούμενου D.P. 715, θυμάται πως είχαν γίνει πολλές αποδράσεις. Αναφέρεται σε επιστολή του Ανδρέα Κάρου προς τον Τομεάρχη Παύλο Παυλάκη για να οργανωθεί απόδραση. Ο Π. Παυλάκης ανέθεσε την οργάνωση της απόδρασης στον Αντώνη Κατσιάρη από τη Σωτήρα, τον «Οδυσσέα» της ΕΟΚΑ, που τροποποίησε, μαζί με τον γείτονά του Γαβριήλ, το φορτηγό του τελευταίου, δημιουργώντας κρύπτη.

Όπως εξιστορεί ο παπα-Γιωρκής, το σχέδιο περιελάμβανε, μεταξύ άλλων, τη βελτίωση της συμπεριφοράς των κρατουμένων για να παραπλανηθούν οι δεσμοφύλακες και να πετύχουν χαλάρωση των μέτρων. Διευθετήθηκε όπως το

φορτηγό που πήγαινε κανονικά για τροφοδοσία πάει για «σέρβις» και αντικατασταθεί με το διαμορφωμένο φορτηγό των αγωνιστών. Ο παπα-Γιωρκής με άλλους βοήθησαν να κρυφτούν οι αγωνιστές στα κοφίνια:

«Εστάλη εντολή από τον Αρχηγό, για 20 μέρες να κάνουμε τα καλά παιδιά. Τι σημαίνει; Να ησυχάσουμε, να μην κάμνουμε φασαρίες, να κολακεύουμε τους Εγγλέζους, να τους κάνουμε τους φίλους, ώστε να χαλαρώνουν τα μέτρα. Έτσι κι έγινε. Γιατί πρέπει να ξέρουμε ότι εμείς οι Ρωμιοί είμαστε ξυπνος λαός, φτάνει την εξυπνάδα μας να την χρησιμοποιούμε για το καλό».

Όπως χαρακτηριστικά περιέγραψε στη «Σημερινή»: «Εβάλαμε τον κάθε φυγάδα μέσα στα κοφίνια, τον σκεπάσαμε με χορταρικά, πορτοκάλια, τους σκεπάσαμε από πάνω για να πάνε προς την κουζίνα και να φύγουν. Και εδώ θυμάμαι κάτι που συγκινούμαι. Όταν εβάλαμε τον Κάρυο και εσκεπάσαμε τον και επρόκειτο να βγει το χειράμαξο από την πόρτα του κομπάουντ, έκαμε πίσω, “φωνάξετε τον πάτερ”. Επήγα εκεί και μου είπε, “εμείς φεύγουμε, ο Θεός εβοήθησε να πάμε έξω να πολεμήσουμε. Δεν ξέρω αν θα ξανασυναντηθούμε σε αυτόν τον κόσμο. Αν δεν ξανασυναντηθούμε εδώ, θα ξανασυναντηθούμε στον άλλο κόσμο”. Δηλαδή τι συμπέρασμα βγάζουμε; Ότι ήταν αποφασισμένοι να παν για θυσία. Έτσι είναι».

Μπήκαν μετά στην κρύπτη του φορτηγού χωρίς να τους αντιληφθούν οι Βρετανοί. Έτσι, στις 12 Μαρτίου του 1958 καταφέρνουν να αποδράσουν οι πολιτικοί κρατούμενοι Ανδρέας Κάρυος εξ Αυγόρου, Φώτης Πίττας εκ Φρενάρους, Φρίξος Δημητριάδης εκ Τεμβριάς και Χριστάκης Τρυφωνίδης εκ Λεμεσού, για να συνεχίσουν τον αγώνα από άλλα μετερίζια.

«Τρίγωνο του Τρόμου» στα Κοκκινοχώρια

Πώς προέκυψε ο χαρακτηρισμός «τρίγωνο του τρόμου» στα Κοκκινοχώρια; Ο Αρχηγός της ΕΟΚΑ αναφέρει τα εξής στο «Χρονικόν» (σ. 279):

«Την νύκτα της 2/9/1955 εγένετο επιδρομή κατά του αστυνομικού σταθμού Παραλιμνίου, εξ ου αφηρέθησαν 6 όπλα και συσκευή ασυρμάτου τηλεφώνου. Η ενέργεια αυτή, ήτις εχαρακτήρισθη υπό επισήμου ανακοινωθέντως ως η τολμηροτέρα από της ενάρξεως του αγώνος, εγένετο υπό επιλέκτων ανδρών των ομάδων Αμμοχώστου, Παραλιμνίου και Λιοπετρίου, ετέλει δε υπό την αρχηγίαν του Αντ. Παπαδοπούλου. Κατά τας ερεύνας, αι οποίαι επηκολούθησαν, απεκλείσθη περιοχή περιλαμβάνουσα την Αμμόχωστον και τα χωρία Ξυλοφάγου, Λιοπέτρι, Φρέναρος, Σωτήρα, Αγία Νάπα, Παραλίμνι, Δερύνεια και Αγ. Μέμνονα. Αι έρευναι αυταί συνεχίσθησαν μέχρι της 6ης Σεπτεμβρίου εις το “Τρίγωνον του Τρόμου”, όπως εχαρακτήρισθη υπό των Αρχών η περιοχή».

Σημειώνεται πως και στην επαρχία Πάφου υπάρχει ο χαρακτηρισμός «τρίγωνο του τρόμου» για την αγωνιστική δράση στα χωριά Χλώρακα-Κισσόνεργα-Τάλα.

Τομέας ΕΟΚΑ Αμμοχώστου

Στο «Χρονικόν Αγώνος ΕΟΚΑ 1955-1959» του Στρατηγού Γεώργιου Γρίβα-Διγενή (εκδ. 1971, σ. 275), αναφέρονται τα εξής για τον τομέα Αμμοχώστου:

«Αρχικώς ο τομεύς Αμμοχώστου ήτο υπό τον Γρηγόρην Αυξεντίου με αναπληρωτήν τον Αντώνιον Παπαδόπουλλον και περιελάμβανε την πόλιν και την επαρχίαν Αμμοχώστου ως και την περιοχὴν Δεκελείας με τα χωριά της επαρχίας Λάρνακος: Πέργαμος, Ξυλοτύμπου, Ορμήδεια, Ξυλοφάγου. Ο Αντώνης Παπαδόπουλλος ήτο υπεύθυνος διὰ την πόλιν Βαρωσίων και περιοχὴν Παραλιμνίου, ο δε Κυριάκος Μάτσης διὰ την περιοχὴν Μεσσαορίας: Καλοψίδα, Πραστεϊό, Γαϊδουρά, Πυργά, Περιστερωνοπηγή, Λευκόνοικον και περιοχὴ Περγάμου-Κοντέας-Κουκλιών.

»Μετά την δράσιν της 1ης Απριλίου και αναζήτησιν του Αυξεντίου υπό των Βρεταννικῶν Αρχῶν και την ως εκ τούτου μετακίνησίν τους εις την περιοχὴν Κυρηναίας, αντικαταστάτης του εις τον τομέα Αμμοχώστου ωρίσθη ο Παύλος

Παυλάκης, μέχρι τότε υπεύθυνος πληροφοριών του τομέως, διότι ο Αντώνης Παπαδόπουλλος, ο οποίος έπρεπε να τον αντικαταστήσει, παρηκολουθείτο υπό των Αρχών. [...]

»Ο τομεύς ούτως απέδωσε ικανοποιητικώτατα και εθεωρείτο υπό των Άγγλων ως μία εκ των ζωηροτέρων περιοχών δράσεως της ΕΟΚΑ. Τούτο, ανεξαρτήτως των ικανοτήτων της εκάστοτε ηγεσίας, ωφείλετο και εις τους εξής λόγους: α) Υπήρχε έμψυχον υλικόν άριστον ως απέδειξαν η αυτοθυσία και το θάρρος των αγωνιστών εις την μάχην του Λιοπετρίου, την συμπλοκήν εις Λύσην και αλλαχού. Οι ήρωες Πίττας, Κάρυος, Σαμάρας, Παπακυριακού, Καϊλή (Σιάλος), Κ. Σακκάς, Δ. Αναστάσης, Χατζηθεοδοσίου και άλλοι θα γραφούν εις τας δέλτους της κυπριακής εποποιίας με χρυσά γράμματα και θα φωτίζουν τον δρόμον των επερχομένων γενεών. β) Κατώρθωσε να έχη σχετικώς αρκετόν οπλισμόν, τόσον εκ προσπαθειών των αγωνιστών (εκρηκτικάς ύλας, κυνηγετικά όπλα), όσον και εξ εκείνου τον οποίον ηδηνήθη να του διαθέσω. γ) Υπήρξε πλήρης συνεργασία των τριών τομέων, Βαρωσίων, Καρπασίας και Αμμοχώστου. Οι τομεάρχαι τούτων εν αγαστή συμπνοία συνεννοούντο, συνειργάζοντο και αλληλοϋποστηρίζοντο.

»Η διαμόρφωσις του εδάφους εις τον τομέα αυτόν διέφερε ουσιωδώς της των άλλων τομέων. Ολόκληρος η έκτασίς του αποτελεί μέρος της πεδιάδος της Μεσαορίας, το δε πεδινόν του εδάφους καθίστα δυσχερέστατην την απόκρυψιν κινήσεων των αγωνιστών, ιδία την ημέραν.

»Εν τούτοις, παρά το μειονέκτημα τούτο και τας συναφείς προς αυτό δυσκολίας εσημειώθη εις τον τομέα δράσις λίαν ικανοποιητική. Τούτο επαληθεύει την αρχήν ότι με καλήν διοίκησιν, καλήν προπαρασκευήν και ευψυχίαν κατά την εκτέλεσιν, προ παντός δε χρησιμοποίησιν των καταλλήλων μεθόδων και μέσων, προσαρμοζομένων προς την φύσιν του εδάφους, δύναται το πάν να επιτευχθή, ιδία εις τον ανταρτοπόλεμον όπου ο αριθμός δεν ασκεί σοβαράν επίδρασιν επί του αποτελέσματος».

* Αστυνομικές Σπουδές, Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

(δημοσιεύθησε στη «Σημερινή της Κυριακής», 03/04/2022, στήλη «Άμυνας & Ασφάλειας Αφηγήματα». Εκ παραδρομής, στην έντυπη έκδοση αναφέρθηκε ως έτος γεννήσεως του π. Γεώργιου το 1921, ενώ το σωστό είναι 1932.)

Πηγή: simerini.sigmalive.com